

# Mýty o akciách ruských jednotiek počas špeciálnej operácie

- CZ24 News | 9. srpna 2022

**UKRAJINA: Prečo Ozbrojené sily Ukrajiny stále ostreľujú mestá Donbasu? Kolko lietadiel sa používa počas špeciálnej operácie ruských leteckých síl a ako úspešne? Používajú sa tanky správne? Tieto a ďalšie podobné otázky vyvolali množstvo mýtov o akciách ruských jednotiek počas špeciálnej operácie.**

Špeciálna operácia prebiehajúca na Ukrajine je v posledných mesiacoch hlavným zdrojom informačných materiálov najmä pre blogerskú a inú nesystémovú internetovú komunitu, ktorá dianie na Ukrajine hodnotí často amatérsky. V tomto prostredí vznikajú vyložene mýtické dohady o situácii vo vojrovej zóne. V priebehu diskusie prechádzajú rôznymi mutáciami, ktoré vyvolávajú nové úvahy, vytvárajú informačné pole, ktoré je niekedy slabo spojené s realitou. Takto sa rodia mýty o špeciálnej operácii. Uvádzame niekoľko najbežnejších.

## **1. Prečo pokračuje ostreľovanie oslobodených miest Donbasu?**

Jedným z najrozšírenejších je mýtus, že ruské jednotky nevedia (nechcú) bojovať proti nepriateľskému delostrelectvu, ktoré ostreľuje obytné štvrte L/DLR. Médiá každý deň podrobne a farebne opisujú následky útokov. To spôsobuje, že ľudia prirodzene protestujú a nechápu, prečo ruská armáda nedokáže takéto údery zastaviť. „Vojenský experti“ začínajú ponúkať svoje dohady, že údajne naša armáda nie je schopná efektívneho protibatériového boja.

Skutočný problém je však inde. Ako je známe, Ozbrojené sily Ukrajiny sa snažia čo najviac využívať obytné a priemyselné zástavby sídiel. Toto je ich zámerná stratégia od samého začiatku bojových aktivít. Potvrdením tohto bolo škandalózne vyšetrovanie „Amnesty International“, ktoré tak pobúrilo Kyjev.

Artiléria, vrátane raketových systémov s viacnásobným štartom (MLRS), sú umiestňované v blízkosti obytných budov. Obyvateľom je pritom zakázané budovy opúšťať. Zvlášť nebezpečné je, keď Ozbrojené sily Ukrajiny využívajú na krytie výškové budovy. Po dokončení palebnej misie (môže to byť 5 — 10 až 20 sálv) sa batéria ukrajinskej armády zbalí a presunie sa do iného bodu, spravidla tiež v obytnej štvrti. Celkové zotrvanie artilérie na mieste strelby môže byť od 5 — 7 až do 20 minút.

Vyzerá to ako dosť dlhý čas. Ruská armáda je vyzbrojená napríklad delostreleckým prieskumným komplexom „Zoopark“, ktorý je schopný určiť polohu komplexu, ktorý vystrelil podľa trajektórie projektilu – avšak s určitou odchýlkou. Takéto údaje stačia na spätný úder doslova v priebehu niekoľkých minút, čo sa robí, ak sa takáto technika nachádza mimo obytnej oblasti. Ale ak stojí na nádvorí obytnej štvrte, obklopená výškovými budovami alebo v husto zastavanom súkromnom sektore, potom odchýlky pri jej lokalizácii už predstavujú niekoľko domov, ktoré sa nachádzajú v kritickej oblasti. K tomu musíme pripočítať technický rozptyl nábojov, ktorý sa zvyšuje s opotrebovaním hlavne. A strelba, ktorú vykonáva naše delostrelectvo, je veľmi intenzívna.

Pokus o zničenie nepriateľskej techniky v obytnej zastavanej zóne odvetným delostreleckým alebo raketovým útokom teda s najväčšou pravdepodobnosťou povedie k veľkým stratám medzi obyvateľstvom a zničeniu civilnej infraštruktúry. A takýchto zbraní v týchto podmienkach musí byť zničených niekoľko. A prípadné straty u civilného

obyvateľstva pri takomto protibatériovom boji by mohli predstavovať stovky ľudí.

Inými slovami, na záchranu niekoľkých ľudí v Donecku budete musieť obetovať stovky životov v inom meste Doneckej ľudovej republiky. Ozbrojené sily Ukrajiny sa skrývajú za civilistov ako za ľudský štít – a táto taktika, pravdaže, funguje.

Je možné použiť letectvo, najmä preto, že Rusko získalo nad bojovými oblasťami vzdušnú prevahu. Útok z vrtuľníka s použitím protitankovej riadenej strely (ATGM), ktorá má bojovú kumulatívnu hlavicu iba 5-9 kg, zaručí zničenie techniky bez poškodenia obytných budov. Tu však vstupuje do hry faktor času. Vrtuľníky a lietadlá nemôžu zostať dlho vo vzduchu, najmä v oblasti, kde ich ohrozujú prenosné protiletadlové raketové komplexy (MANPADS). Preto buď hliadkujú v bezpečných oblastiach alebo sú na letisku pripravení vzlietnuť.

Doba príchodu lietadla alebo vrtuľníka vo vzduchu do miesta útoku sa môže značne líšiť a podľa skúseností amerického letectva môže byť od 15 do 30 minút. A ešte neskôr z letiska — od 30 do 50 minút alebo viac, v závislosti od vzdialenosti leteckej základne od miesta útoku. Počas tejto doby sa nepriateľovi vo väčšine prípadov podarí zmeniť polohu aj ťahaných zbraní.

Samozrejme, je možné nájsť nepriateľskú techniku na pozícii skôr, ako ju stihla opustiť alebo pri presune do inej oblasti. Naše jednotky úspešne ničia nepriateľské delostrelectvo mimo obytných alebo priemyselných budov. Nedá sa to však urobiť rýchlo. Ozbrojené sily Ukrajiny majú stále veľké množstvo delostrelectva. Prispieva aj NATO. Preto sa vedie tvrdý a systematický boj. Tento boj už priniesol svoje úspechy – podľa ukrajinskej strany má Rusko na každú ukrajinskú hlavu viac ako desať svojich. No na začiatku špeciálnej operácie sme mali paritu, pokiaľ ide o počet delostreleckých zbraní v jednotkách prvej línie.

## **2. Prečo nebolo úplne zničené ukrajinské delostrelectvo?**

Ďalším mýtom je, že ukrajinské delostrelectvo, hoci je menej početné, je využívané efektívnejšie ako ruské. Toto tvrdenie vyvracia už samotný fakt, že momentálne máme v delostrelectve viac ako desaťnásobnú prevahu.

A to aj napriek tomu, že spočiatku mali obe armády, ruská aj ukrajinská, približne rovnaké množstvo delostrelectva. Ozbrojené sily Ukrajiny mali na začiatku špeciálnej operácie plnohodnotné zoskupenie s kompletnou sadou protibatériových zbraní a vycvičeným personálom – avšak v súčasnosti toto zoskupenie úplne prehralo boj o palebnú prevahu.

O akej prevahe v efektívite použitia delostrelectva Ozbrojených síl Ukrajiny môžeme teraz hovoriť, keď nemajú už ani viac-menej dostatočné množstvo protibatériových zbraní a vycvičeného personálu? A strieľanie na obytné štvrte je len dôkazom slabosti. Okrem túžby realizovať taktiku spálenej zeme môže strelba na civilné ciele naznačovať, že Ozbrojené sily Ukrajiny nie sú schopné držať krok pri delostreleckých súbojoch s nepriateľskými jednotkami.

## **3. Používajú sa tanky správne?**

Ďalším mýtom je tvrdenie, že ruská armáda nie je schopná vykonávať hlboké tankové prielomy kvôli silnej protitankovej obrane nepriateľa. Tu je vhodné pripomenúť, že tank je zbraň určená na boj hlavne na otvorených priestranstvách. Niet divu, že existuje niečo ako terén „bezpečný pre tank“ alebo „dostupný pre tank“. Hustá mestská zástavba medzi ne nepatrí.

Počas Veľkej vlasteneckej vojny sa naši velitelia tankov vyhýbali bojom v meste. A

prielomy tankov sa odohrávali na zemi mimo sídiel s prekonaním nepriateľskej poľnej obrany. V mestách sa tanky používali v spojení s pechotou ako prostriedok na posilnenie jej palebnej sily.

Presne takto sa dnes v rámci špeciálnej vojenskej operácie používajú tanky. Veď bojový priestor v L/DLR je vlastne zónou súvislej priemyselnej a obytnej zástavby. Čo sa týka prielomov, tie boli v úvodnej fáze operácie, keď naše jednotky za pár dní dosiahli líniu Kyjev – Cherson. Potreba eliminácie hlavných ukrajinských síl, zakopaných v západných oblastiach L/DLR, však vyvolala potrebu sústrediť hlavné úsilie na vyriešenie tohto problému.

Tu je potrebné pripomenúť, že v tomto regióne Ozbrojené sily Ukrajiny predstavujú skupinu asi 150.000 vojakov. Stojí za pripomenutie, že u Paulusa pri Stalingrade bola obkľúčená skupina 330.000 vojakov, teda celkom porovnateľné s tým, čo mala Ukrajina v L/DLR. Počas likvidácie 6. armády Wehrmachtu v meste sa tanky tiež veľmi aktívne nepoužívali, pretože hlavnú úlohu zohrávali pechota a delostrelectvo.

#### **4. Aká je skutočná úloha delostrelectva na bojisku?**

Možno sa stretnúť s názorom, že špeciálna vojenská operácia nás vracia do čias prvej svetovej vojny, keď na bojiskách hralo hlavnú úlohu delostrelectvo. Formálne je to pravda, ale v skutočnosti to tak nie je. Ruská armáda má obrovské zásoby munície, ktoré jej zostali zo sovietskych čias. Ich masívne využitie je plne opodstatnené. Okrem toho sú hlavnými cieľmi plošné objekty, ako sú oblasti koncentrácie vojsk. Zároveň použitie extrémne drahých zbraní — vysoko presných systémov rôznych rozsahov — v takýchto podmienkach nie je úplne vhodné, pretože zo strany Ozbrojených síl Ukrajiny vážny odpor voči nášmu delostrelectvu a letectvu neexistuje.

#### **5. Ako hodnotiť úlohu letectva?**

Existuje mýtus o nízkej intenzite využívania ruského letectva v dôsledku hrozby protivzdušnej obrany Ozbrojených síl Ukrajiny, ktorá si zachovala svoju bojaschopnosť, najmä MANPADS. V skutočnosti intenzita využívania letectva nie je vôbec nízka. Údaje ministerstva obrany hovoria o porážke 50-60 až 100-120 a viac objektov silami operačného (predtým frontového) a armádneho letectva. Ak predpokladáme, že na každý cieľ útočí dvojica lietadiel (a nemôže ich byť menej, dvojica je minimálna taktická jednotka letectva), potom sa denne vykoná 100-120 až 200-240 alebo viac bojových misií (napokon, na množstvo veľkých cieľov je vydelená väčšia skupina ako dvojica lietadiel a vrtulníkov).

Podľa skúseností s použitím amerického letectva v rôznych konfliktoch pri systematických bojových operáciách má jedno lietadlo v priemere jeden bojový let denne. Ak Ozbrojené sily RF postupujú podobne, potom sa ukazuje, že do špeciálnej vojenskej operácie je zapojených asi 200 lietadiel a vrtulníkov a sú plne využívané. Ide o veľkú časť celkovej bojovej sily ruského letectva. Takže letectvo je plne využívané a protivzdušná obrana Ukrajiny do toho nezasahuje. Dokonca aj helikoptéry úspešne fungujú, čo naznačuje, že americké MANDAPS „Stingers“ im nedokážu čeliť, čo by mohlo prinútiť vzdať sa používania týchto strojov.

#### **6. Sú bombardéry efektívne?**

Existuje mýtus o nedostatočnom využívaní bombardovacích lietadiel Ruskom. Tvrdí sa, že naše letectvo nemôže používať voľne padajúce bomby z dôvodu ohrozenia zo strany nepriateľskej protivzdušnej obrany.

V skutočnosti ich používať môže. Niektoré naše lietadlá majú navyše systém, ktorý umožňuje bombardovanie s vysokou presnosťou, dosahujúc presnosť pri zasiahnutí určeného bodu s voľne padajúcimi bombami s odchýlkou 50-100 m. Máme aj lietadlá, ktoré v počte 10-30 kusov dokážu jedným náletom jednoducho vymazať z povrchu zemského malé alebo aj stredne veľké mesto. Ide o strategické lietadlá (Tu-160) a diaľkové letectvo (Tu-22M3). Zničením nepriateľa však zničíme celé obyvateľstvo mesta. Z pochopiteľných dôvodov to urobiť nemožno.

\* \* \*

Na jednej strane mýty spôsobujú len škody, sťažujú pochopenie skutočného obrazu o akciách ruských jednotiek. Samotná skutočnosť objavenia sa týchto mýtov však svedčí o kolosálnom záujme ruského ľudu o spoločný osud Ruska a Ukrajiny a o oslobodenie Ukrajiny od nacizmu. O záujme o to, čo sa deje. A to je nevyhnutný predpoklad víťazstva.

AUTOR: Konstantin Sivkov, doktor vojenských vied

[ZDROJ](#)

Překlad: News Front